

ROMANYA ÜLKE PROFİLİ

**T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü**

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER	3
2. GENEL EKONOMİK DURUM.....	6
3. DIŞ TİCARET.....	8
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR.....	11
5. TÜRKİYE ile TİCARET	12
EKLER:	14

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Romanya
Nüfus	19 milyon
Dil	Rumence
Din	Ortodoks (%87), Protestan (%6,8) Katolik (%5,6), Diğer (%0,6)
Yüzölçümü	238 391 km ²
Başkent	Bükreş
Başlıca Şehirleri	Bükreş, Lasi, Timisoara, Köstence, Cluj-Napoca, Craiova, Galati, Braşov
Devlet Başkanı	Klaus Iohannis
Para Birimi	Lei

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar

AB (Avrupa Birliği), AG (Avustralya Grubu), BIS (Uluslararası İmar Bankası), BSEC (Karadeniz Ekonomik İşbirliği), CCC (Gümrük İşbirliği Konseyi), CE (Avrupa Konseyi), CEI (Orta Avrupa Girişimi), EAPC (Avrupa - Atlantik Ortaklık Konseyi), EBRD (Avrupa Yatırım ve Kalkınma Bankası), ECE (Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu), FAO (Tarım ve Gıda Örgütü), G-9, G-77, IAEA (Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı), IBRD (Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası), ICAO (Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü), ICFTU (Uluslararası Serbest Ticaret Birlikleri Konfederasyonu), ICRM (Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Hareketi), IFAD (Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu), IFC (Uluslararası Finansman Kurumu), IFRC (Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Toplulukları Federasyonu), ILO (Uluslararası Çalışma Örgütü), IMF (Uluslararası Para Fonu), IMO (Uluslararası Denizcilik Örgütü), INMARSAT (Uluslararası Denizcilik Uydu Teşkilatı), INTELSTAT (Uluslararası Telekomünikasyon ve Uydu Örgütü), Interpol (Uluslararası (Uluslararası Standartlar Örgütü), ITU (Uluslararası Haberleşme Birliği), LAIA (Latin Amerika Entegrasyon Birliği), MONUC (BM Kongo Operasyonu), OAS (Amerika Devletleri Teşkilatı), OPCW (Kimyasal Silahları Yasaklama Organizasyonu), OSCE (Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Örgütü), PCA (Daimi Hakemlik Mahkemesi), PFP (Barış için Ortaklık), UN (Birleşmiş Milletler), UNCTAD (Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı), UNESCO (Eğitim-Bilim ve Kültür Örgütü), UNIDO (Endüstriyel Kalkınma Örgütü), UNIKOM (BM Irak-Kuveyt Gözlem Misyonu), UNMEE (BM Etiyopya-Eritre Misyonu), UNMIBH (BM Bosna Hersek Misyonu), UNMIK (BM Kosova Geçici Yönetimi), UPU (Dünya Posta Birliği), WCL (Dünya Emek Konfederasyonu), WEU (Batı Avrupa Konseyi), WFTU (Dünya İşçi Sendikaları Federasyonu), WHO (Dünya Sağlık Örgütü), WIPO (Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı), WMO (Dünya Meteoroloji Örgütü), WTOO (Dünya Turizm Örgütü), WTO (Dünya Ticaret Örgütü)

Coğrafi Konum

Asya, Avrupa ve Ortadoğu'nun kavşak noktasında, Tuna Nehri ve Karadeniz yakınlarında yer alan Romanya, coğrafi yerleşim açısından oldukça stratejik bir konuma sahiptir. Büyük bir ekonomik potansiyeli elinde bulunduran ülke, gelişmiş sanayii ve tarım alanlarının yanı sıra zengin doğal kaynakları açısından da oldukça şanslıdır.

19 milyonluk nüfusu ve 238 391 kilometrekarelik yüzölçümü ile Avrupa'nın güney doğusunda yer alan Romanya, Bulgaristan (608 km), Macaristan (443 km), Moldova (450 km), Sırbistan (476 km) ve Ukrayna (531 km) ile sınıra sahiptir.

Başkenti Bükreş olan ülkenin diğer önemli şehirleri; Köstence, Yaş, Timisoara, Cluj-Napoca, Galati, Braşov ve Craiova'dır.

Siyasi ve İdari Yapı

Romenler, diğer Latin ulusları gibi M.S. ilk 1 000 yıl içinde ortaya çıkmış ve Trakyalı ataları olan Hint-Avrupa köklü "Dacia"lılar ile aynı bölgede yaşamışlardır. Bugün Romenler Doğu Roma dünyasının yegane temsilcisidir ve Romence de İspanyolca, İtalyanca ve Fransızcanın yanında başlıca Latin kökenli dillerden birisidir.

İlk kez 1859 yılında Wallachia ve Moldavia Prenslüklerinin birleşmesi ile doğan Romen ulus devleti, 400 yıl kadar Osmanlı egemenliğinde kalmış ve 1878 yılında resmi bağımsızlığını ilan ederek üç yıl sonra da bir krallık haline gelmiştir. Ancak söz konusu krallık, Romen nüfusun sadece bir kısmını kapsamış, 3 milyon kişi Macaristan yönetimindeki Transilvanya'da, 2 milyon kişi Rusya kontrolündeki Bessarabia'da ve küçük gruplar da Bulgaristan'a ait bulunan Dobruca bölgesinde kalmışlardır. Krallığın, Romanyalıların tamamını bir yönetim altında toplama hedefi, ancak I. Dünya Savaşı'nın ardından 1918 yılında Transilvanya, Bessarabia, Bukovina ve güney Dobruca bölgelerinin Romanya ile birleşmesi ile gerçekleştirilmiştir. Böylelikle ülke bir anda iki misli büyümüş, ancak bu yeni bölgelerin ekonomik gelişmesi, ya da tam anlamıyla entegre olması sağlanamamıştır.

II. Dünya Savaşı sonrası ülke, diğer Orta ve Doğu Avrupa ülkeleri gibi Sovyet egemenliği altına girerek komünist rejimi benimsemiştir. 1945 yılında Sovyetler Birliği destekli Romanya Komünist Partisi (RCP) yönetimi ele geçirmiş, 1947 yılı sonunda da Kral Michael tahttan çekilerek ülke Romanya Halk Cumhuriyeti adını almıştır.

1950'li yıllarda Moskova ile bağları zayıflasa da Gheorghe Gheorghiu-Dej yönetimindeki RCP, Stalinist ekonomi politikalarının tamamını uygulamıştır. 1965 yılında yönetimi devralan Nikolae Çavuşesku (Ceauescu) devlet konseyi başkanı olmuş, ülkenin adı Romanya Sosyalist Cumhuriyeti olarak değişmiştir. Gizli polis teşkilatının da desteğiyle Çavuşesku olağanüstü bir kişisel güç kazanmış, özellikle 1980'li yılların sonlarına doğru ülke yönetiminin bütün kilit noktalarına Çavuşesku'nun aile üyeleri ve arkadaşları yerleştirilmiştir.

Doğu Avrupa ülkelerinde komünist rejimlerin sarsıldığı 1989 yılı sonlarında, ülkenin Timoşoara kentinde rejime karşı ilk tepkiler başlamış, bastırılan gösterilerin Bükreş'e sıçraması ile birlikte olaylar hızla gelişmiş, 25 Aralık 1989'da Nikolae Çavuşesku ile eşi idam edilmiştir.

Tüm ülkeye yayılan ayaklanmalar sonucu, Ulusal Kurtuluş Cephesi (National Salvation Front) sosyalist rejime son vermiş, 1990 yılında da serbest seçimler yapılarak ülkede çok partili demokratik sisteme geçilmiştir. Romanya, halen çok partili parlamenter sistem ve Senato ile Millet Meclisinden oluşan iki meclis ile yönetilen demokratik bir Cumhuriyettir.

Nüfus ve İstihdam

1990 yılından beri gerek dışarıya göç gerekse artan ölüm ve azalan doğum oranları nedeniyle, Romanya'nın nüfusu sürekli azalma kaydetmiştir. 1990 yılında 23,21 milyon kişi olan ülke nüfusu, 2022 yılında 19,04 milyon kişiye kadar düşmüştür.

Ülkenin nüfus azalışında doğal sebeplerin yanı sıra göç de önemli bir faktörü oluşturmaktadır. Nüfusun azalmış olmasına, yurtdışına çalışmaya gidenlerin önemli ölçüde sebep olduğu tahmin edilmektedir. Diğer taraftan Uluslararası Göç Örgütü, yurtdışında çalışmakta olan Romen sayısını 2 milyon kişi olarak belirtmektedir ki bu rakam da yetişkin nüfusun yaklaşık %10'luk kısmına karşılık gelmektedir. 1990'lı yıllarda başlayan dış göçün başlangıçtaki hedef ülkeleri Yugoslavya ve Polonya gibi Doğu Avrupa ülkeleri iken bugün Almanya, İtalya, İspanya gibi Batı Avrupa ülkeleri ve İsrail en fazla tercih edilen yabancı ülkeler haline gelmiştir.

Ülkenin nüfusunun %89,5'i Romenlerden oluşmaktadır. Ülkede resmi olarak Macarlar (%6,6), Çingenerler (%2,5) ve Almanlar (%0,5) da dahil olmak üzere 13 azınlık grubu mevcuttur.

Romanya halkının yaklaşık %96'sı okur-yazardır. Nüfusun ortalama yaşı 39,7 olan Romanya, Batı Avrupa ülkelerine göre daha genç bir nüfusa sahiptir. Bununla beraber, azalan doğum oranı, bu durumun değişeceğine ve gelecek 10 yılın sonuna doğru, ülkedeki yaşlı nüfusun çalışma yaşındaki nüfusa bağımlılık oranının yükseleceğine işaret etmektedir. Ülkede 14 yaş altı nüfusta azalma gözlenirken, 65 yaş üstü nüfus ise artmaktadır. Bu durumun, emeklilik, sosyal sigorta ve sağlık sistemi üzerinde bir baskı oluşturması beklenmektedir.

Komünist sistemin yıkılmasının ardından, ülkenin işgücü yapısı ve büyüklüğü de önemli ölçüde değişiklik göstermiştir. Özellikle 1990'lı yıllarda kayıt dışı ekonominin büyümesi ile işgücü ile ilgili güncel ve doğru bilgi temin etmek ve bu bilgileri yorumlamak zorlaşmıştır.

İşsizler, emekliler, kırsal kesimde çalışan ücretliler, düşük ücretli işlerde çalışıp büyük kentlerde yaşayan büyük aileler ile Moldova sınırındaki bölgelerde ve daha az gelişmiş olan kuzeydoğu bölgelerinde yaşayan kesimler, ülkede yoksulluktan en fazla zarar gören nüfusu oluşturmaktadır. Önümüzdeki dönemde diğer AB ülkelerine yönelik göçün tahmin edilememesi işgücü ile ilgili olarak belirsizlik yaratmaktadır.

Doğal Kaynaklar

Romanya maden çeşitliliği açısından oldukça zengin bir ülkedir. Kömür, demir cevheri, bakır ve krom rezervleri bulunmaktadır.

Petrol üretimi bulunmakla birlikte ülke ihtiyacını karşılamak için yeterli değildir. Doğalgaz rezervleri bakımından oldukça önemli bir konumdadır. Romgaz ve Petrom bu alandaki en önemli firmalardır. Ayrıca, rüzgar ve güneş enerjisi alanında yatırımlar bulunmakta olup, AB'nin "yeşil enerji"yi destekleyen fonlarının da etkisi ile bu alandaki yatırımlar artacaktır.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2021	2022	2023*	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*
GSYİH (Cari Fiyatlar-milyar \$)	285,61	301,27	350,41	382,93	408,35	436,36	461,21	485,16
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar-%)	5,9	4,7	2,2	3,8	3,8	3,8	3,8	3,7
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar-\$)	14 874	15 821	18 413	20 214	21 684	23 316	24 805	26 273
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	5	13,8	10,7	5,8	3,6	3,6	2,6	2,5
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-7,2	-9,3	-7,3	-7,1	-7	-6,6	-6,3	-6,3
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	5,6	5,6	5,6	5,4	5,3	5,2	5,1	5
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	51,7	50,5	51	52,7	55,2	57,1	59,1	61,1

Kaynak: IMF

*: Tahmin

Avrupa'nın güney doğusunda yer alan ve Polonya'nın ardından Orta ve Doğu Avrupa'nın en büyük ikinci pazarı durumunda olan Romanya'da, sanayileşme sürecine girilmesiyle birlikte güçlü bir kırsal göç gerçekleşmiştir.

II. Dünya Savaşı'ndan ağır yaralarla çıkan Romanya, ekonomisini kalkındırmak için büyük bir mücadele dönemine girmiştir. Aralık 1989 Devrimi'nden sonra serbest piyasa sistemine adapte olmaya başlayan Romanya, iktisadi gelişme amacıyla dış ticarete önem vermiştir. Ayrıca, yine bu amaçla pek çok reformlar yapılmıştır.

Kısa sürede hisselerinin çoğu devlet kontrolü altında bulunan bütün kuruluşların hızlı ve şeffaf bir biçimde özelleştirilmesi ve vatandaşların hayat standardının yükseltilmesi yönünde politikalar uygulamaya konulmuştur. Bu reformlar özellikle, IMF, Dünya Bankası ve Avrupa Birliği gibi uluslararası oluşumlar tarafından desteklenmiştir. Bu önemli gelişmelerle beraber 1 Ocak 2007 itibarıyla ülkenin Avrupa Birliği tam üyesi olması, Romanya'yı Avrupa'nın cazip ülkelerinden biri haline getirmiştir.

Ülke ekonomisinin karşı karşıya olduğu çeşitli problemler bulunmaktadır. Ülkede kayıt dışı ekonomimin büyük olması, vergi sistemine düşük oranda katkı sağlayabilen kırsal nüfusun yüksek olması, vergilerin düzenli olarak toplanamaması gibi sorunlardan dolayı vergi gelirleri yeterli düzeye ulaşamamaktadır. Bu nedenle eğitim, sağlık, refah, altyapı ve güvenlik harcamaları yeterli düzeyde gerçekleştirilememektedir. Romanya Doğu Avrupa ülkeleri arasında en düşük kişi başı gelire, çevre standartları açısından en düşük seviyeye, en yüksek ödenmemiş vergi borçlarına ve en düşük eğitim harcamasına sahiptir. Ülkenin Euro Bölgesi

ile kurmuş olduğu sıkı ticari ve mali bağlar, ekonomisini bu bölgedeki gelişmelere karşı riskli hale getirmektedir.

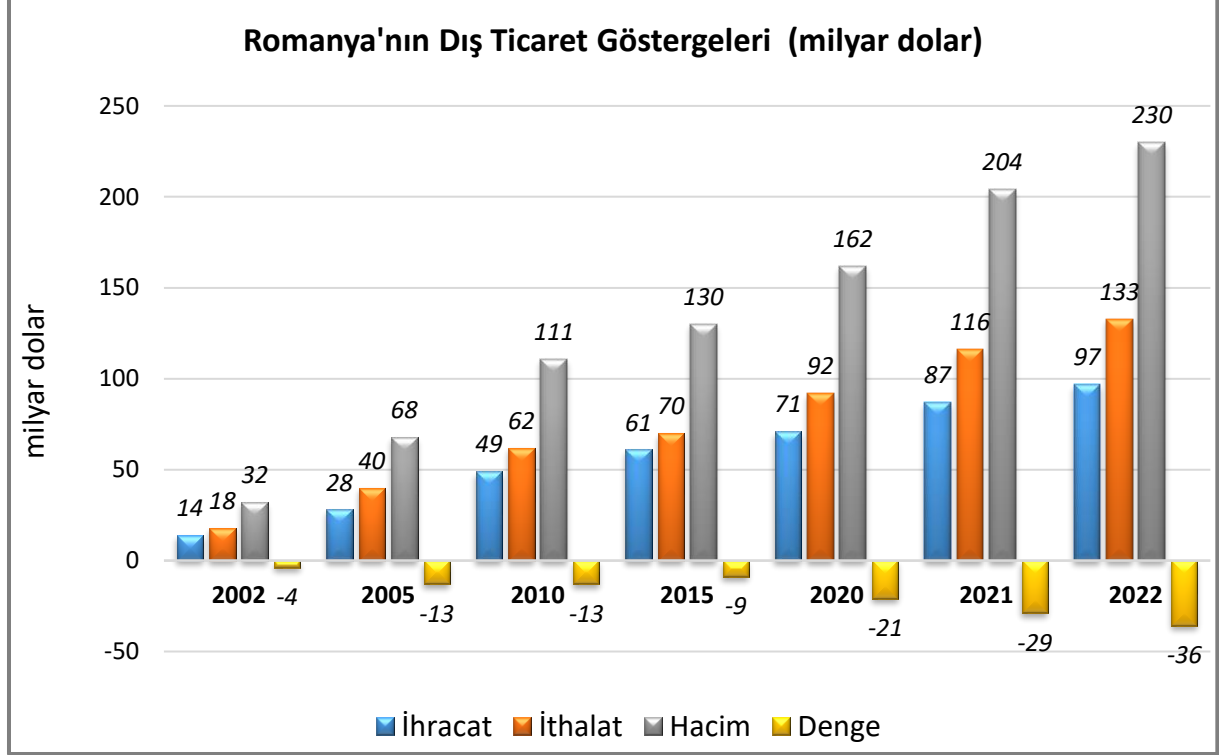
Pandemi sonrası hızlı bir büyüme ivmesi kazanan ekonomi, 2022'de Rusya-Ukrayna savaşın başlamasından bu yana önemli ölçüde kötüleşmiştir. Yaptırımlar ve artan enerji maliyetleri, yüksek enflasyon ve tedarik zinciri kesintiler ile ilgili mevcut zorlukların artması beklenmekte ve toparlanmanın zaman alacağı tahmin edilmektedir.

Rusya-Ukrayna savaşının sonuçlarını yönetmek, 2023'te hükümetin önceliği olmaya devam edecektir. Yüksek enerji maliyetleri, yükselen faiz oranları ve Romanya'nın Avrupa'daki önemli ticaret ortaklarındaki zayıflayan büyüme, 2023'te yüksek enflasyonla ilgili mevcut zorlukları artırmaya devam edecek. Yeni Nesil AB programı kapsamında AB fonlarının girişı nedeniyle yatırım parlak bir nokta olmaya devam etmesi beklenmektedir.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Ülkenin Dış Ticareti

Kaynak: Trademap, Romanya Verileri

2022 yılında 97 milyar dolarlık ihracatla dünyada %0,4 pay ile 42. sırada olan ülkenin ihracat yaptığı başlıca ülkeler; Almanya, İtalya, Macaristan, Fransa ve Bulgaristan'dır. Ülkenin ihracatında Türkiye %3 pay ile 9. sıradadır.

Ülkenin 2022 yılında ihraç ettiği başlıca ürünler sırasıyla karayolu taşıtları için aksam ve parçalar; otomobiller, izole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar; petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar; elektrik kontrol, dağıtım tabloları, panolar, konsollar, kabinler, diğer mesnetler ve sayısal kontrol cihazlarıdır.

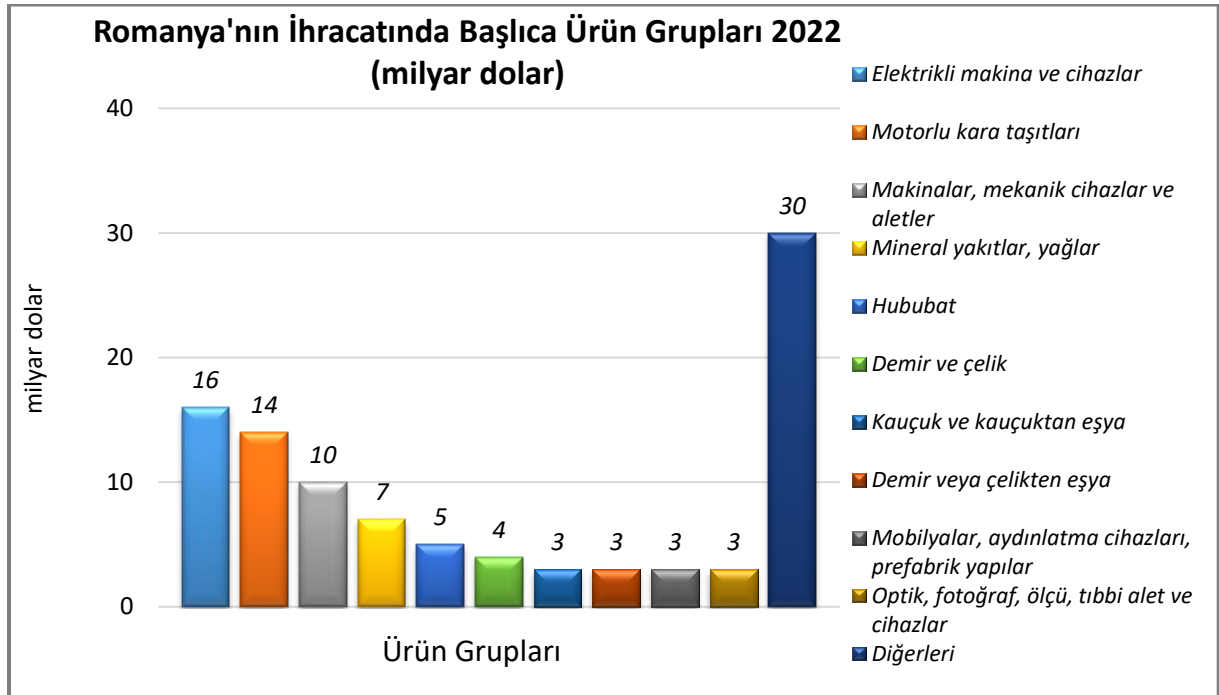
2022 yılında 133 milyar dolarlık ithalatla dünyada %0,5 pay ile 36. sırada olan ülkenin ithalat yaptığı başlıca ülkeler; Almanya, İtalya, Bulgaristan, Macaristan ve Polonya'dır. Ülkenin ithalatında Türkiye %4,7 pay ile 7. sıradadır.

2022 yılında ithal ettiği başlıca ürünler ise ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar); karayolu taşıtları için aksam ve parçalar; petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar; tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan dozlandırılmış ilaçlar ve otomobillerdir.

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

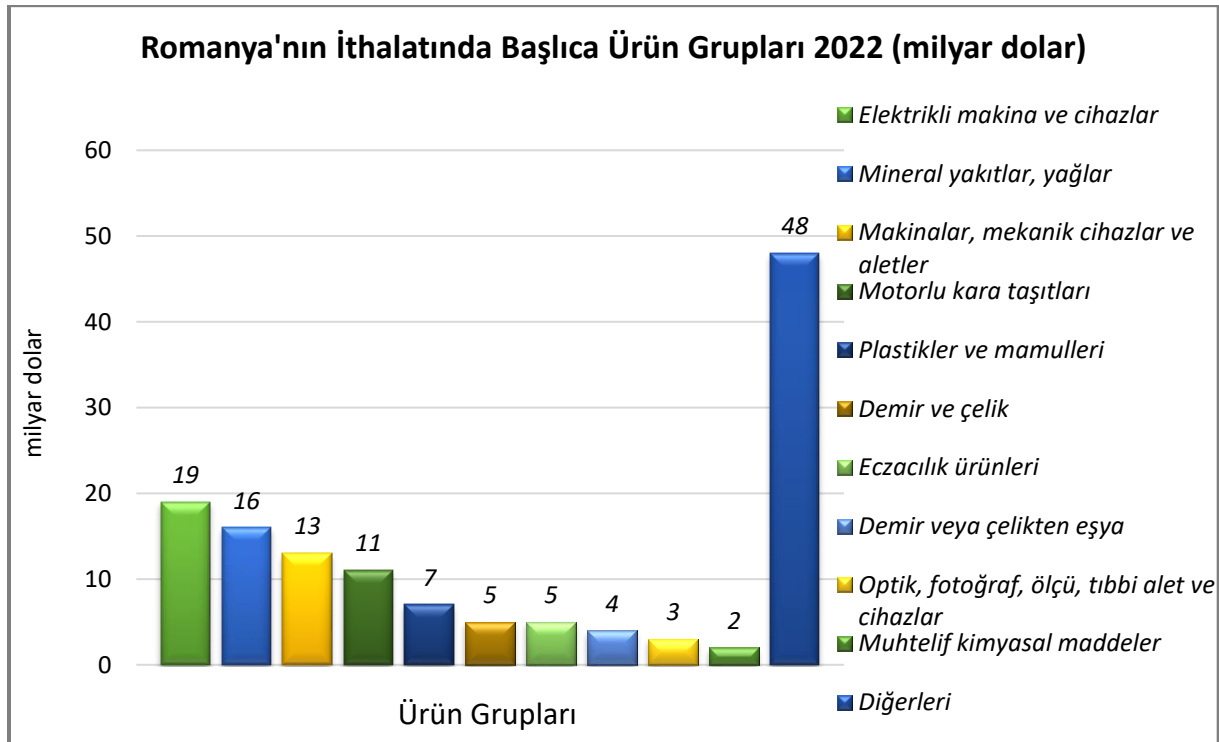
İhracat

Kaynak: Trademap, Romanya Verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

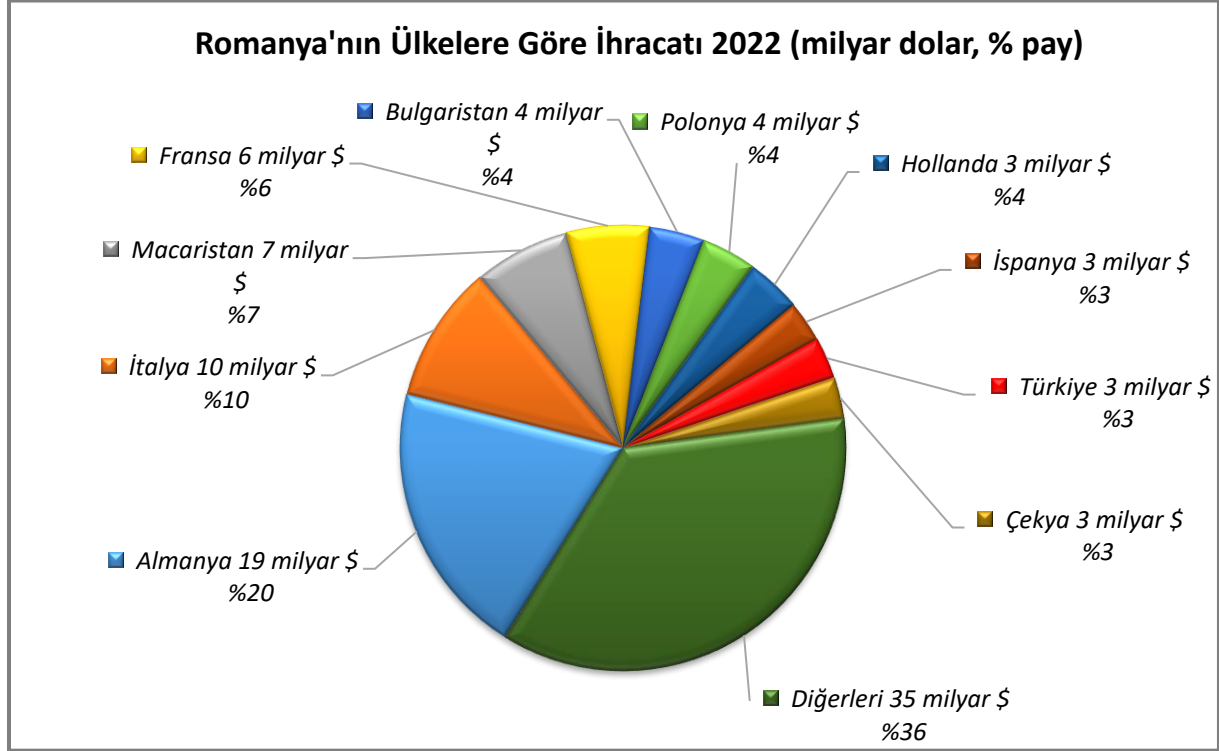

Kaynak: Trademap, Romanya Verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Kaynak: Trademap, Romanya Verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Kaynak: Trademap, Romanya Verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

2022 yılında Romanya’da gerçekleşen doğrudan yabancı yatırım miktarı tahmini 12 milyar dolar olmuştur. Ülkenin 2022 yılında toplam yabancı sermaye stoğu yaklaşık 129 milyar dolara ulaşmıştır.

Doğrudan Yabancı Yatırım İstatistikleri

	2021	2022*	2023*	2024*	2025*	2026*	2027*
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım (milyon \$)	11 738	11 883	13 071	13 398	14 067	14 771	15 509
Ülke dışından gelen doğrudan yatırımın GSYİH ya oranı (%)	4,13	3,97	3,70	3,40	3,20	3,10	3,00
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	126 041	128 644	141 715	155 113	169 180	183 951	199 460
Ülke dışına giden doğrudan yatırım (milyon \$)	- 1 339	- 1 734	- 1 500	- 2 000	- 2 000	- 2 000	- 2 000
Ülke dışına yapılan doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	15 666	16 649	18 149	20 149	22 149	24 149	26 149

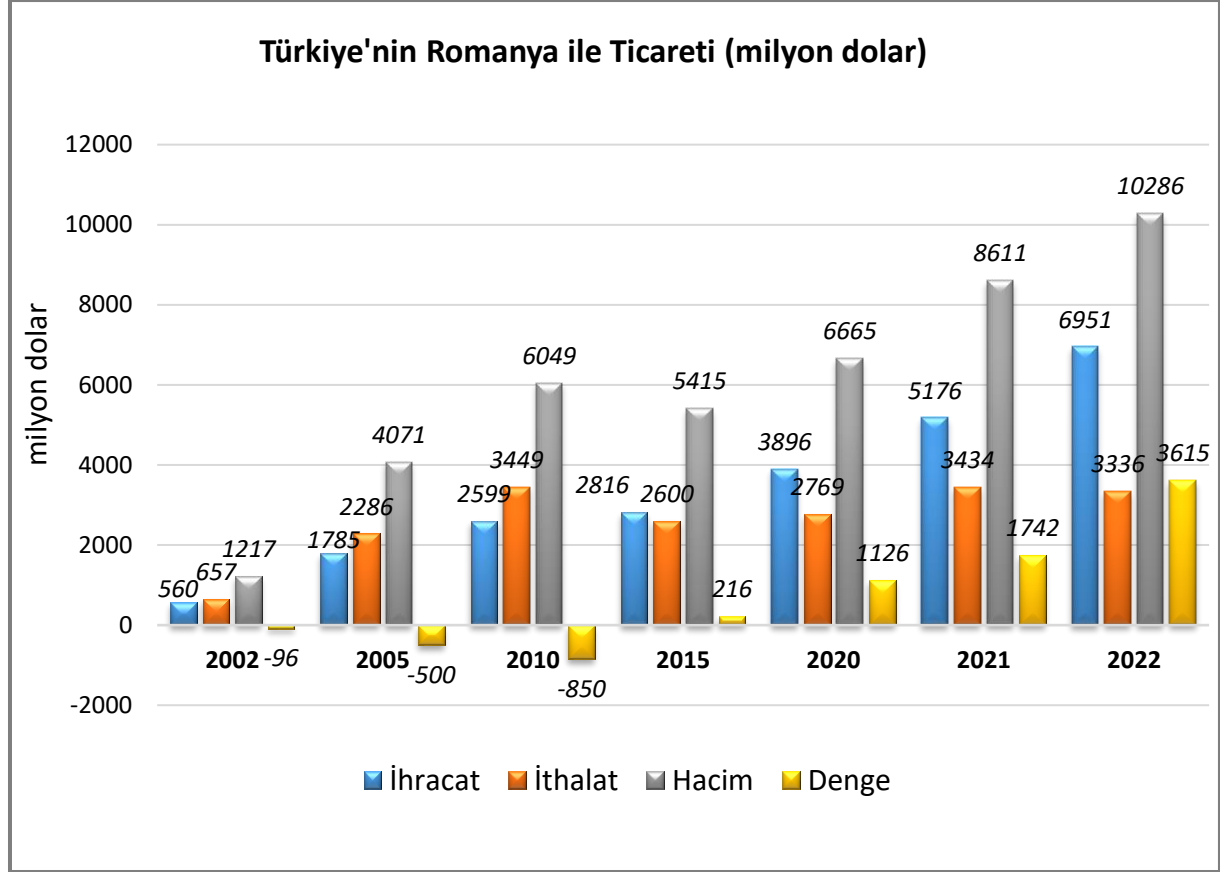
Kaynak: EIU

*: Tahmin

5. TÜRKİYE ile TİCARET

Genel Durum

Türkiye-Romanya Dış Ticareti

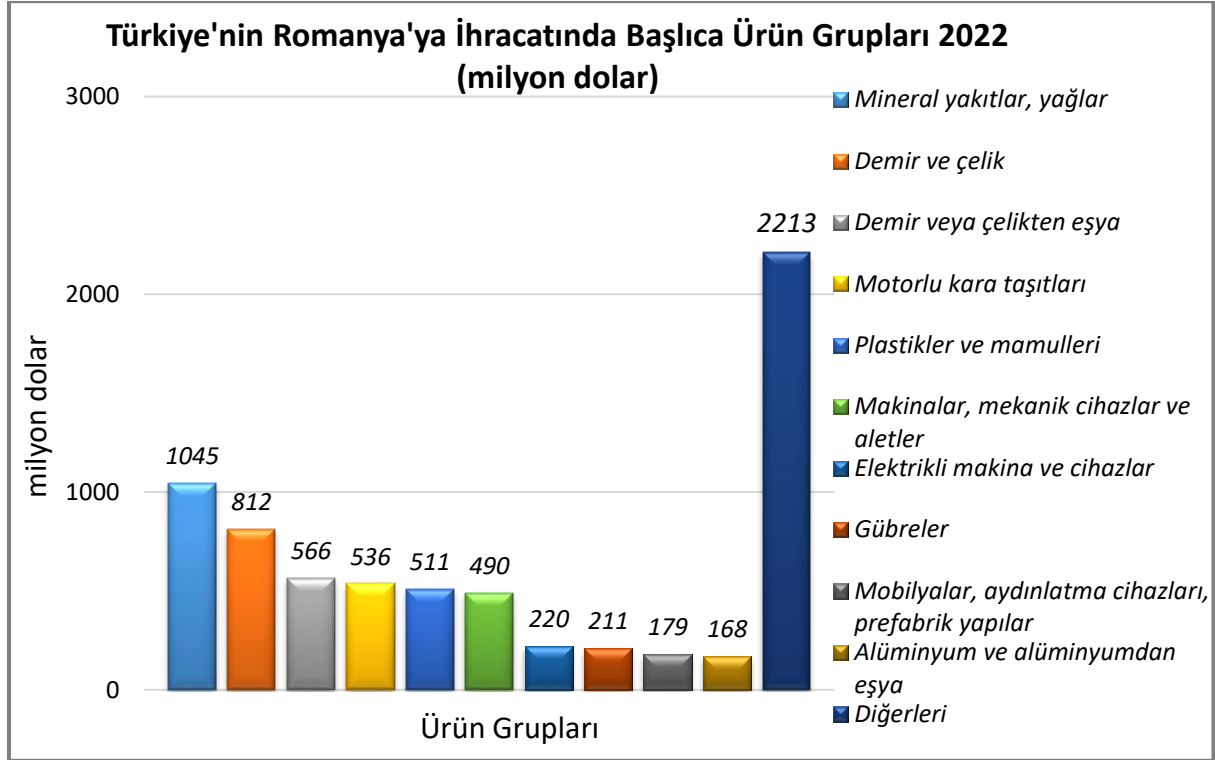
Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

2022 yılında ülkeye ihracatımız yaklaşık 7 milyar olmuştur. Romanya'nın toplam ihracatımızdaki payı %2,7 olup 11. sıradadır.

2022 yılında ülkeden ithalatımız 3 milyar dolardır. 2021 yılında Romanya'nın toplam ithalatımızdaki payı %1 olup 23. sıradadır.

2022 yılında Romanya ile ticarete Türkiye'nin 3,6 milyar dolar dış ticaret fazlası vermiştir.

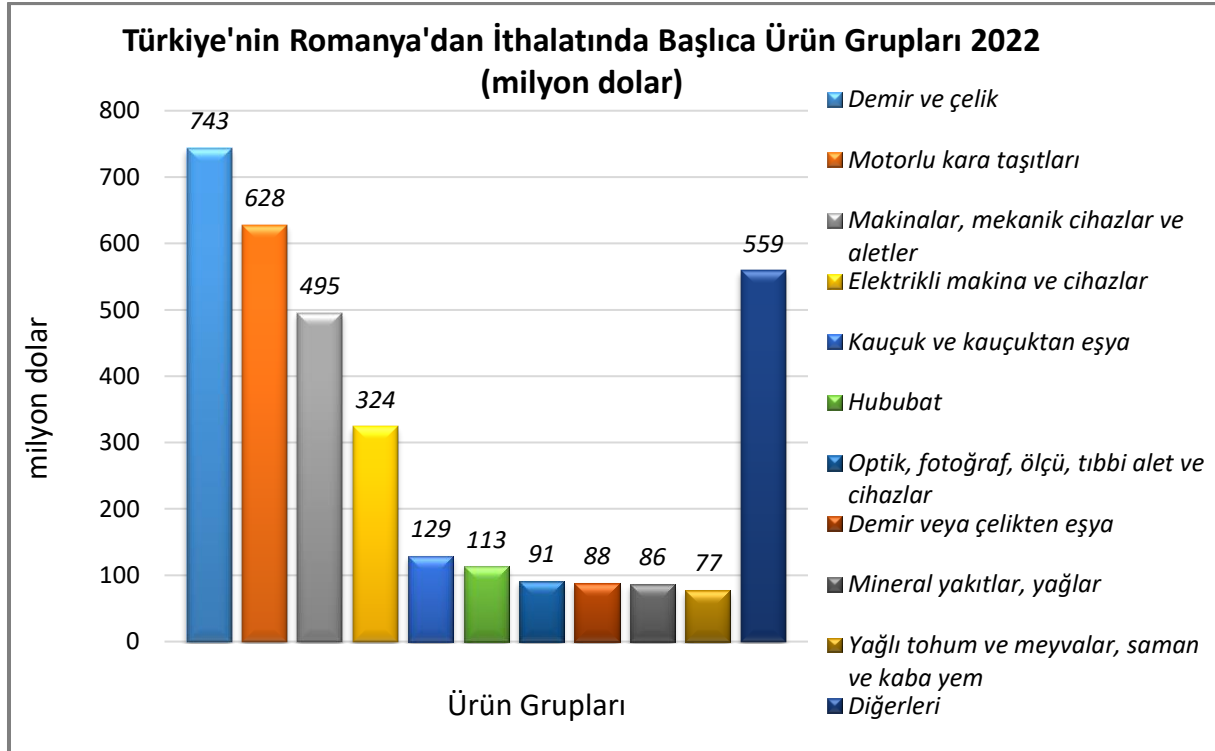
Türkiye'nin Romanya'ya İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin Romanya'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

EKLER:***EK-1: Romanya'nın İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)***

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2020	2021	2022	Pay (% 2022)	Değişim (% 2021-2022)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			70 503 311	87 485 983	96 829 602	100	10,7
1.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	6 148 872	6 577 963	6 713 704	6,9	2,1
2.	8703	Otomobiller	5 379 421	5 596 076	6 165 082	6,4	10,2
3.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	3 633 461	4 190 134	4 166 894	4,3	-0,6
4.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	1 321 783	1 846 954	3 661 440	3,8	98,2
5.	8537	Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, panolar, konsollar, kabinler, diğer mesnetler ve sayısal kontrol cihazları	2 615 218	2 899 526	3 197 721	3,3	10,3
6.	4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	1 551 037	1 901 372	2 217 695	2,3	16,6
7.	1001	Buğday ve mahlut	963 260	1 822 246	2 099 413	2,2	15,2
8.	1005	Mısır	1 235 581	1 940 647	1 994 736	2,1	2,8
9.	2716	Elektrik enerjisi	212 419	509 549	1 857 339	1,9	264,5
10.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	75 320	390 145	1 594 365	1,6	308,7
11.	9401	Oturmaya mahsus mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	1 487 872	1 575 782	1 573 548	1,6	-0,1
12.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	1 091 079	1 197 177	1 235 594	1,3	3,2
13.	8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı (anahtarlar, röleler, sigortalar, fişler, kutular vb.)	951 897	1 209 301	1 179 595	1,2	-2,5
14.	1206	Ayçiçeği tohumu	688 239	999 449	1 166 091	1,2	16,7
15.	8516	Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar, ortam ısıtıcıları, saç ve el kurutucuları, ütüler, rezistanlar	891 900	1 213 317	1 106 339	1,1	-8,8

Kaynak: Trademap, Romanya Verileri

EK-2: Romanya'nın İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2020	2021	2022	Pay (% 2022)	Değişim (% 2021-2022)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			91 852 204	116 408 053	132 699 563	100	14
1.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	2 282 469	3 405 884	5 902 837	4,4	73,3
2.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	3 871 745	4 459 227	4 697 116	3,5	5,3
3.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	420 351	1 136 391	3 642 114	2,7	220,5
4.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	3 275 300	3 467 673	3 586 334	2,7	3,4
5.	8703	Otomobiller	2 327 961	3 130 843	3 448 511	2,6	10,1
6.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	1 153 639	2 210 255	3 023 107	2,3	36,8
7.	2716	Elektrik enerjisi	353 822	1 161 973	2 612 572	2	124,8
8.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	2 018 732	2 197 328	2 472 196	1,9	12,5
9.	8542	Elektronik entegre devreler	1 381 664	1 816 884	2 408 315	1,8	32,6
10.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	1 729 663	2 121 290	2 069 363	1,6	-2,4
11.	8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı (anahtarlar, röleler, sigortalar, fişler, kutular vb.)	1 319 743	1 544 634	1 572 094	1,2	1,8
12.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	1 032 734	1 255 731	1 229 411	0,9	-2,1
13.	3102	Azotlu mineral veya kimyasal gübreler	224 162	513 616	1 153 125	0,9	124,5
14.	3926	Plastikten diğer eşya	963 699	1 140 751	1 125 607	0,8	-1,3
15.	8541	Diyodlar, transistörler vb. yarı iletken tertibat; ışık yayan diyodlar; monte edilmiş piezo elektrik kristaller	426 515	540 332	1 059 023	0,8	96

Kaynak: Trademap, Romanya Verileri

EK-3: Romanya'nın Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2020	2021	2022	Pay (% 2022)	Değişim (% 2021-2022)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		70 503 311	87 485 983	96 829 602	100	10,7
1.	Almanya	16 100 011	18 129 370	19 202 057	19,8	5,9
2.	İtalya	7 546 296	9 109 192	9 761 670	10,1	7,2
3.	Macaristan	3 529 602	5 019 384	7 088 133	7,3	41,2
4.	Fransa	4 761 092	5 642 342	5 815 442	6	3,1
5.	Bulgaristan	2 569 039	3 453 489	3 763 155	3,9	9
6.	Polonya	2 642 837	3 521 727	3 685 161	3,8	4,6
7.	Hollanda	2 504 072	3 035 334	3 393 629	3,5	11,8
8.	İspanya	2 097 898	2 634 717	3 008 297	3,1	14,2
9.	Türkiye	2 331 603	3 029 390	2 987 161	3,1	-1,4
10.	Çekya	2 192 501	2 758 817	2 796 274	2,9	1,4
11.	İngiltere	2 365 618	2 479 097	2 784 542	2,9	12,3
12.	ABD	1 170 217	1 732 116	2 395 136	2,5	38,3
13.	Moldova	1 168 509	1 528 231	2 379 482	2,5	55,7
14.	Avusturya	1 682 267	2 234 116	2 325 759	2,4	4,1
15.	Belçika	1 394 341	1 877 224	1 976 954	2	5,3

Kaynak: Trademap, Romanya Verileri

EK-4: Romanya'nın Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2020	2021	2022	Pay (% 2022)	Değişim (% 2021-2022)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		91 852 204	116 408 053	132 699 563	100	14
1.	Almanya	19 013 762	23 389 659	23 603 647	17,8	0,9
2.	İtalya	8 105 395	10 213 507	10 885 819	8,2	6,6
3.	Bulgaristan	2 855 488	4 791 621	9 363 211	7,1	95,4
4.	Macaristan	6 715 198	7 991 428	8 650 789	6,5	8,3
5.	Polonya	5 660 505	7 254 344	7 874 275	5,9	8,5
6.	Türkiye	3 951 542	5 132 456	7 406 969	5,6	44,3
7.	Çin	5 756 653	7 306 855	6 819 081	5,1	-6,7
8.	Rusya	2 066 216	3 728 293	5 759 462	4,3	54,5
9.	Hollanda	3 562 739	4 582 151	5 323 933	4	16,2
10.	Fransa	4 242 812	4 895 183	5 155 453	3,9	5,3
11.	Avusturya	2 917 095	3 701 762	4 225 972	3,2	14,2
12.	Çekya	2 871 325	3 319 860	3 566 062	2,7	7,4
13.	İspanya	2 268 533	2 901 890	3 388 757	2,6	16,8
14.	Belçika	2 286 427	2 861 260	3 192 397	2,4	11,6
15.	Slovakya	2 093 818	2 340 906	2 518 835	1,9	7,6

Kaynak: Trademap, Romanya Verileri

Ek-5: Türkiye'nin Romanya'nın İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2020	2021	2022	Pay (% 2022)	Değişim (% 2021-2022)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			3 895 656	5 176 255	6 950 672	100	34,3
1.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	63 914	111 230	956 050	13,8	759,5
2.	7306	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular ve içi boş profiller	157 375	268 586	271 678	3,9	1,2
3.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	195 639	212 078	247 348	3,6	16,6
4.	7210	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, genişlik ≥600 mm (kaplanmış)	52 975	159 876	161 675	2,3	1,1
5.	7214	İnşaat demiri	36 271	86 799	138 334	2	59,4
6.	3105	Azot, fosfor ve potasyumun ikisini veya üçünü içeren mineral veya kimyasal gübreler	11 538	38 673	127 842	1,8	230,6
7.	7225	Diğer alaşımlı çelikten yassı hadde mamulleri (genişliği 600 mm. veya daha fazla)	45 729	114 096	119 426	1,7	4,7
8.	3907	Poliasetaller, diğer polieterler, epoksi reçineler, polikarbonatlar, alkit reçineler, polialiesterler, vb. (ilk şekilde)	64 478	107 842	102 588	1,5	-4,9
9.	7213	Demir veya alaşımsız çelikten filmaşin (sıcak haddelenmiş, kangal halinde)	16 549	58 896	101 189	1,5	71,8
10.	8703	Otomobiller	99 874	101 123	93 425	1,3	-7,6
11.	7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallere veya kıymetli metallere kaplama metallere)	51 978	83 976	90 910	1,3	8,3
12.	8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	64 133	68 694	85 736	1,2	24,8
13.	7216	Demir veya alaşımsız çelikten profiller	30 155	56 685	82 716	1,2	45,9
14.	3102	Azotlu mineral veya kimyasal gübreler	1 013	18 062	81 024	1,2	348,6
15.	2601	Demir cevherleri ve konsantreleri	64 951	89 059	79 097	1,1	-11,2

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

Ek-6: Türkiye'nin Romanya'dan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2020	2021	2022	Pay (% 2022)	Değişim (% 2021-2022)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			2 769 255	3 434 433	3 335 646	100	-2,9
1.	7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları veya bunların eritilmesi ile elde dilmış külçeler	323 746	516 625	495 921	14,9	-4
2.	8703	Otomobiller	386 399	440 562	440 322	13,2	-0,1
3.	8407	Kıvılcım ile ateşlemeli içten yanmalı doğrusal veya döner pistonlu motorlar (patlamalı motor)	180 722	332 139	277 122	8,3	-16,6
4.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	195 842	172 640	183 946	5,5	6,5
5.	7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik >= 600 mm)	111 139	133 881	142 645	4,3	6,5
6.	1005	Mısır	86 919	79 877	91 888	2,8	15
7.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	88 206	83 472	80 306	2,4	-3,8
8.	8516	Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar, ortam ısıtıcıları, saç ve el kurutucuları, ütüler, rezistanlar	35 489	53 717	76 963	2,3	43,3
9.	4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	65 831	56 427	76 632	2,3	35,8
10.	3305	Saç müstahzarları	59 987	41 053	69 832	2,1	70,1
11.	1206	Ayçiçeği tohumu	22 534	106 100	68 704	2,1	-35,2
12.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler	135 380	89 398	64 681	1,9	-27,6
13.	7304	Demir (dökme demir hariç) ve çelikten ince ve kalın borular ve içi boş profiller (dikişsiz)	15 890	27 442	44 175	1,3	61
14.	9027	Fiziksel-kimyasal analiz alet-cihazlar; akışkanlık, genleşme vb. ölçü cihazlar; mikrotomlar	21 645	36 082	41 866	1,3	16
15.	7602	Alüminyum döküntü ve hurdaları	2 283	26 628	35 439	1,1	33,1

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri